

ПОДЛЕЖАЩА НА РАЗКРИВАНЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА 2025 Г.

по чл. 43 от Наредба № 44 от 20.10.2011 г.

относно управлението на риска на ДФ „Варчев Високодоходен фонд“

УД „Варчев Мениджинг Компани“ ЕАД организира и управлява ДФ „Варчев Високодоходен фонд“ - колективна инвестиционна схема от отворен тип. Настоящата информация се разкрива във връзка с изискването на чл. 43 от Наредба № 44 за публично оповестяване най-малко веднъж годишно на целите, политиките, организацията, системите и методите за управление и измерване на рисковете.

Инвестиционната политика на Фонда предвижда инвестиции преимуществено в акции на български и чуждестранни дружества, както и възможност за инвестиции в дялове на колективни инвестиционни схеми, дългови ценни книжа, инструменти с фиксирана доходност и инструменти на паричния пазар. Управлението на риска е съобразено с инвестиционната политика, рисковия профил, приложимите нормативни ограничения и вътрешните правила на Управляващото дружество.

1. Цели и обща политика по управление на риска

Основната цел на системата за управление на риска е рисковете, на които Фондът е или може да бъде изложен, да бъдат своевременно идентифицирани, измервани, наблюдавани, управлявани и докладвани, така че текущото ниво на риск да остане в съответствие с рисковия профил на Фонда и приложимите нормативни и вътрешни ограничения.

Управляващото дружество прилага принципите на диверсификация, ограничения на експозициите, текущ мониторинг на пазарните и портфейлните показатели, контрол на ликвидността и контрагентния риск, както и периодично преразглеждане на адекватността и ефективността на правилата и процесите по управление на риска.

2. Основни рискове и политики за тяхното управление

2.1. Пазарен риск

Пазарният риск е възможността стойността на активите и нетната стойност на активите на Фонда да се изменят неблагоприятно вследствие на промени в пазарните цени, лихвените проценти, валутните курсове и други пазарни фактори. Управлението му се извършва чрез диверсификация на портфейла, лимити по емитенти и инструменти, ежедневен мониторинг на пазарните данни и наблюдение на показатели за волатилност и риск.

Ценови риск. Рискът се ограничава чрез диверсификация по емитенти, сектори и видове активи, както и чрез наблюдение на пазарните цени и концентрациите. Годишното стандартно отклонение на Фонда за 2025 г., посочено в годишния финансов отчет, е 10,31%.

Лихвен риск. При дълговите инструменти Управляващото дружество наблюдава чувствителността към изменения в пазарните лихвени проценти, включително чрез анализ на матуритета, доходността и дюрацията. Към 31.12.2025 г. Фондът не притежава ценни книжа с променлив лихвен процент.

Валутен риск. Валутният риск се оценява чрез размера на експозициите по валути и наблюдение на измененията и волатилността на съответните валутни курсове. Към 31.12.2025 г. активите на Фонда включват съществени експозиции в евро и щатски долари, поради което движението на курса на щатския долар може да оказва съществено влияние върху нетните активи на Фонда.

2.2. Кредитен риск и риск на насрещната страна

Кредитният риск е възможността емитент, гарант, банка или друга насрещна страна да не изпълни своевременно или в пълен размер своите задължения. Оценката се извършва въз основа на финансовото състояние и капиталовата структура на емитента, кредитното качество, налични рейтинги, пазарна информация, обезпечения, условията на емисията и размера на експозицията.

Към 31.12.2025 г. Фондът притежава облигации на „Астерион България“ АД с отчетна справедлива стойност около 33 хил. лв., представляващи 9,40% от общата стойност на активите. Тази позиция е обект на текущо наблюдение от гледна точка на кредитния и лихвения риск.

Паричните средства на Фонда се поддържат в банкови сметки, като кредитното качество на съответните кредитни институции се наблюдава. Рискът на насрещната страна при сделки се следи чрез размера и характера на експозицията към съответната насрещна страна и начина на сетълмент.

2.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Фондът да не може своевременно да реализира активи при приемливи пазарни условия или да изпълни задълженията си по обратно изкупуване без съществен неблагоприятен ефект върху интересите на инвеститорите. Управляващото дружество следи структурата и ликвидността на активите и пасивите, наличните парични средства, очакваните парични потоци и заявките за емитиране и обратно изкупуване.

Към 31.12.2025 г. финансовите активи на Фонда са в размер на около 168 хил. лв., а паричните средства - около 182 хил. лв. През 2025 г. не са настъпили затруднения във връзка с изпълнението на поръчки за обратно изкупуване.

В рамките на системата за управление на ликвидността се извършват периодични стрес тестове и сценарийни анализи, но не по-малко от веднъж годишно, с оглед оценка на способността на Фонда да изпълнява задълженията си при нормални и неблагоприятни пазарни условия.

2.4. Риск от концентрация

Рискът от концентрация се ограничава чрез спазване на нормативните и вътрешните ограничения за експозиции към отделен емитент, група свързани лица, икономически сектор, пазар или вид финансов инструмент. Експозициите се наблюдават текущо и при достигане на вътрешно определени прагове се предприемат действия съгласно вътрешните правила.

2.5. Сетълмент риск

Сетълмент рискът е възможността Фондът да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти на договорената дата за сетълмент, след като е изпълнил собственото си задължение. Рискът се наблюдава чрез стойността на неприключилите сделки по насрещни страни и чрез използване, когато е приложимо, на механизми за доставка срещу плащане (DVP) и пазари с функциониращ клирингов механизъм.

2.6. Операционен и правен риск

Операционният риск включва възможността за загуби вследствие на неадекватни или неработещи вътрешни процеси, човешки грешки, информационни системи, външни събития или правни фактори. Управлението му се основава на ясно разпределение на отговорностите, вътрешни процедури и контролни механизми, проверки на входящите данни и цените, проследимост на действията и своевременно коригиране на установени несъответствия.

2.7. Рискове за устойчивостта

Управляващото дружество отчита рисковете за устойчивостта, когато те могат да окажат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите. Релевантните екологични, социални и управленски фактори се разглеждат като част от общия процес по идентифициране и оценка на рисковете и при вземането на инвестиционни решения в съответствие с приложимите вътрешни политики.

2.8. Макроикономически, политически и инфлационен риск

Фондът е изложен и на рискове, произтичащи от икономическата и политическата среда, геополитически събития, промени в законодателството и данъчната среда, инфлация и промени в паричната политика. Управляващото дружество следи макроикономическите и пазарните показатели и отчита потенциалното им отражение върху цените, лихвените проценти, валутните курсове и ликвидността.

По данни на Националния статистически институт годишната инфлация, измерена чрез ИПЦ, през декември 2025 г. спрямо декември 2024 г. е 5,0%, а средногодишната инфлация за 2025 г. е 4,6%.

3. Структура и организация на функцията по управление на риска

Съветът на директорите определя и одобрява политиката и правилата за управление на риска, следи за тяхната актуалност и ефективност и разглежда информацията и докладите относно текущото ниво на риск и съответствието с рисковия профил на Фонда.

Изпълнителният директор организира прилагането на приетата политика и осигурява необходимите организационни, информационни и технически условия за функционирането на системата за управление на риска.

С оглед естеството, мащаба и сложността на дейността на Управляващото дружество и управлявания Фонд, постоянното звено/функция по управление на риска е организирано чрез едно определено квалифицирано лице, на което с решение на Съвета на директорите са възложени функциите по управление на риска. То докладва пряко пред управителния орган по въпросите, свързани с риска, и разполага с достъп до необходимата информация за изпълнение на функциите си.

При организацията на функцията са въведени мерки за предотвратяване на конфликти на интереси и за осигуряване на независимото изпълнение на дейностите по управление на риска спрямо оперативните дейности и вземането на инвестиционни решения.

4. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

Системата за управление на риска обхваща текущо наблюдение на портфейла и на приложимите нормативни и вътрешни ограничения, контрол върху входящите данни и оценките, измерване на пазарните и портфейлните рискове и периодично докладване пред управителния орган.

- ежедневно наблюдение на пазарните цени и входящите данни, използвани при оценката на активите;
- ежедневно наблюдение на общата рискова експозиция и съответствието с приложимите лимити;
- измерване на пазарния риск чрез показатели за волатилност, стандартно отклонение и Value-at-Risk (VaR) като инструмент за мониторинг;
- използване на модифицирана дюрация и анализ на лихвената чувствителност за дълговите инструменти;
- наблюдение на валутните експозиции и измененията на валутните курсове;
- анализ на финансовите отчети, капиталовата структура, кредитното качество и пазарната информация за емитентите;
- наблюдение на ликвидността на активите, паричните наличности, обратните изкупувания и матуритетната структура;
- провеждане на стрес тестове на ликвидността и сценарийни анализи;
- наблюдение на концентрациите, неприключилите сделки и експозициите към насрещни страни;
- редовно докладване пред Съвета на директорите за текущото ниво на риск, съответствието с рисковия профил и необходимите коригиращи действия.

5. Политика за редукция и хеджиране на риска

Основните способи за редукция на риска са диверсификацията на портфейла, поддържането на ликвидни активи и парични средства, вътрешните лимити, текущият мониторинг и своевременното коригиране на експозициите. Управляващото дружество може да използва деривативни инструменти за хеджиране или ефективно управление на портфейла само в рамките на нормативно допустимото и предвиденото в проспекта и вътрешните правила на Фонда.

Към 31.12.2025 г. в портфейла на Фонда няма позиции в деривативни финансови инструменти. При използване на деривативни инструменти Управляващото дружество прилага предварително

определени ограничения, методи за оценка на риска и процедури за наблюдение на ефективността на хеджиращите сделки.

6. Използвани методи и показатели за оценка на рисковете

Вид риск	Метод за оценка/наблюдение	Основни вътрешни и външни показатели
Пазарен/ценови риск	VaR като инструмент за мониторинг; историческа волатилност; стандартно отклонение; анализ на цените	пазарни цени; промени в цените; стандартно отклонение; концентрация по емитенти и сектори
Лихвен риск	анализ на лихвената чувствителност и модифицирана дюрация	доходност; матуритет; купон; пазарни лихвени проценти
Валутен риск	анализ на откритите валутни позиции и чувствителността към валутни изменения	експозиция по валути; валутни курсове; волатилност
Кредитен риск	фундаментален и кредитен анализ на емитента/насрещната страна	финансови отчети; капиталова структура; рейтинг, когато е наличен; пазарна информация; размер на експозицията
Ликвиден риск	анализ на ликвидността и матуритетната структура; стрес тестове и сценарийни анализи	парични средства; ликвидност на активите; обем на обратните изкупувания; срокове на задълженията
Концентрационен риск	сравнение на експозициите с нормативни и вътрешни лимити	експозиция към емитент, група, сектор, пазар и вид инструмент
Насрещна страна/сетълмент	наблюдение на неприключилите сделки и условията за сетълмент	стойност на неприключилите сделки; вид контрагент; DVP/клиринг
Операционен риск	проследяване на инциденти, грешки, несъответствия и контролни констатации	операционни инциденти; нарушения на процедури; коригиращи действия
Риск за устойчивостта	качествен анализ на релевантните фактори за устойчивостта	информация за емитента и съществени ESG фактори, когато са относими

7. Обобщение за 2025 г.

Към 31.12.2025 г. структурата на портфейла показва значителен дял на паричните средства спрямо общите активи, наред с експозиции в акции, борсово търгувани фондове и корпоративни облигации. През годината не са възникнали затруднения при изпълнението на поръчки за обратно изкупуване. Основните рискове, изискващи текущо наблюдение, са пазарният риск, включително ценовият и валутният риск, кредитният риск по дълговите инструменти и ликвидният риск.

Управляващото дружество продължава да прилага системата за идентифициране, измерване, наблюдение, управление и докладване на рисковете в съответствие с нормативните изисквания, рисковия профил на Фонда и действащите вътрешни правила.

УД „Варчев Мениджинг Компани“ ЕАД

2026 г.